

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
Egész évre . . . 4 kor. — fl.
Fél évre . . . . 2 " — "
Községeknek . . 1 " 24 "
Egyes szám ára 8 fl.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Gróf Degenfeld-tér 3. sz. házban,
Vilmos sörcafékasszomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adtnak.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos petit sorért 10 fl;
10 szórónál 8 fl.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknek igen kedvező engedmények tételnek.
Bélyegdi: minden beiktatásért külön 60 fl.
„Nyititár”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 30 fl.
(Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. L. utóda, Budapest: Goldberger A. V., Általános Tudósító VII., Erzsébet-körút 14., Blockner J., Eckstein Bern., Haassenstein és Vogler, Bécsben, Prágában A. Opelek, Schaleck H. és Párisban, Hamburgban a Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.)

A Hegyalja fellendülése.

Debreczen, márczius 25.

Mintegy 12 év előtt elegikus hangulatban írtam le ugyan e helyen Tokaj és vidékének szomorú sorsát a filoxera-vész következtében. Amit akkor nem is reménytettem, sőt majdnem lehetetlennek találtam, most valóságban látom: a hegyek szőlőtől zöldülni kezdenek. Sötét színben láttam hírneves hegyaljánk jövőjét, de ezen nem lehet csodálkozni; a ki látta a kicsiny féreg óriási pusztítását, eléggé eltelt keserű érzettel és a szőlős gazdák egyaránt a munkás néppel, a kétségbeesés örvényén állottak. Az 1887-ik évtől rohamosan pusztultak ki szőlőink és 1890-ben bevégezte halálos végzetes munkáját, a kincseket elpusztító rovar Erejének a talaj és fekvés viszonyok miatt csak Tokaj tudott némileg ellent állani, de e helyen elterülő szőlőket is alaposan meg kellett edzeni és erősíteni a vész áramlata ellen. Mit tehetünk a szomorú eredmény bekövetkezésekor? A tehetősebbek nem csüggedtek végképen, kiadták a jelszót: a szőlőknek fel kell virulnia hazánk Isten áldásával eltelt szép vidékén! És itt első sorban kell felemlítenem Tállya városát, hol lankadatlan és kitaró fűrészadóval által felforgatván a parlagokat, amerikai vad-fajokkal ültetvén be azokat, a nemesített sikeres munkája után, példát nyújtottak hegyalja többi városainak is: hogy csakis ilyenképen lehet új szőlőhöz juthatni, mely bőven fogja jutalmazni a befektetett költségek kiadásait. Nagy érdemeik vannak a szőlő-ültetés terén, Szabó Gyula, Bernáth Béla földbirtokosnak és a tarczali vinczellér-iskolának. Főképpen ezen iskola, a földmívelésügyi miniszter érdeklő és intéző keze alatt, mindenkinek fel-

világosítást nyújt, eszközökkel szolgál, szépen viruló telepeire mutat: hogy ekképen járjanak el a szőlő problema megoldásánál és látni fogják, hogy a siker elmaradhatatlan, és a hegyalja lendülésnek indulva újra felvirul. Így létesültek aztán 1890-óta a mai napig új szőlőink Tállyán, Mádon, Tolcsván, Zsádányon, E. Bényén, Liskán és a Szegi határban, melyek kellemes látványul szolgálnak mindazoknak, kik ezelőtt a tovaszáguldó vonatokról és az országuton haladó tengelyekről, csak pusztaságokat láttak. A bányászok kalapácsa és a legelő barmok kolompja már kevésbé hangzik; helyettük ott füstölögnek a forgató nagy gépek és fel-felcsillámlik a forgató munkásnak aczélszerszáma. — Mindezen munkálatok felette költségesek úgy annyira, hogyha az agrár-bank segítő pénze nem lenne ily előhaladást a hegyalja közönsége nem tehetné. Áldott intézmény ez, mely a szűk ellátásnak is alkalmat nyújt új szőlő telepítésre. A magas kormány is mindent elkövet a hegyalja felvirágztatására, de még mindig nincs oly helyzetben, hogy a lelkészeket és tanítókat ingyenes oltványokkal, karókkal elláthatná, pedig ez igen nagy hatást gyakorolhatna a szőlő-ültetésre, kedvet és akaratot támaszthatna azokban, kik mind eddig kicsiny-bitűséggel viseltettek, tehetetlenségük mellett, az új szőlők iránt. Egy néhány év után bor tehát lesz eleget csak most már arra kellene törekedni, hogy azok értéke is meg legyen. A nagy kiadásokat pinczeszövetkezetek nélkül nem lehet fedezni. Szórványosan vannak ugyan már ily szövetkezezeink, de vajmi kevesek ahhoz képest, hogy kiki értékesíthesse borkészletét.

Sok nehézséggel jár ezek megalakítása, de okvetlen szükségesek, mert ezek nélkül a befektetett költségek sohasem fognak megtérülni, mert már e téren is kartelekkel ijjesztenek. Az elmúlt szüret eredménye sok helyen még mindig a pinczében van, nincs ára a boroknak. Itt kell felemlítenem a hegyaljai főszolgabíró erélyes fellépését a borhamisítók ellen: A hozott végérvényes ítéletek száma igen nagy. Filoxera még mindig van, de védekezni lehet ellene gyérités illetőleg szénkénegezés által. A talaj minősége szerint vagy hazait ültetünk vagy a vad Ripariához folyamodunk. Szép reménnyel tekintünk hegyaljánk jövője felé; adná a Gondviselés, hogy e reményünkben ne csalatkozzunk. Segíts tehát magadon magyar népem és akkor az Isten is veleg leszzen oltalmazó kezevel.

Breth Gyula.

KRÓNKA.

— Mi ujság? —

A Kuruczfurtangot adták. Bögözdí uram éppen egy nagyot rikkantott: — Vakapád! s hirtelen elkacagtam magam. Persze hangosan és persze akaratlanul. Egy kisasszony, előttem egy pár székkel ugyanazt tette, s bár rajtuk kívül sokan nyilvánították így örömeiket én mégis kitaláltam, hogy ő rokonszenvezik velem. Hát még mikor az arcát megláttam! Lehetetlen! Ez ő, egyik hajdani ideálom! Az az arc, az a szem, az azok a fürtök, a la greé — Szakasztott ő, mint akkor a milyen volt, most pár éve. Nem ő a világos, mert ő azóta bizonyosan még kokettebb, mint volt. . . . Ettől kezdve a felvonás végéig mindig azt

lestem, milyen jelét adja rokonszenvének. Ha kacagott, én is kacagtam, ha nem nevetett, én se nevettem. Szóval igen rokonszenveztünk. A hátánál levő ülés üres volt. Oda ültem. Egyszer hátra nézett, fülig pirult, én nem; igaz hogy nem néztem magam tükörben. Azután többször is nézett hátra s mindig kevésbé pirult el. Történt, egész véletlenül, hogy piczi cipője sarka az én bakkancsom orrához ért, — idegesen rántotta vissza lábát. Történt, persze ismét véletlenül, hogy piczi cipője sarka az én bakkancsom orrához még jobban hozzá ért. Mint a villám fordult vissza. Remek szürke szeméből szikrák villantak át az én kéro szemembe. . . . Osláskor elvesztettem szem elől, de egyik kisérőnőjét hazáig üldöztem s egy óráig ácsorogtam a rácsos kapu előtt. Többet nem találkoztunk. — Ime egy regény. Vagy csak a kezdete? * Jaj be kedves a sárkány! Piros színben tündöklök fenn az ég boltozatán, tarka-barka, hosszú farka repül, a zsinog emelkedik, a gyerekek szaladnak s kipirult arczzal lesik minden mozdulatát. — A rendőrség betiltotta a sárkányozást, mert a táviró és telefontókat összekapcsolja esős időben a felbogozódott sárkány madzag. * Egy katona a Nyulas honvéd sátoztábornál beleöltö agát a kutba. Ime, elrepült egy élet. Miért? Hova? — A rendőrség átiratot kapott, hogy közegészségügyi szempontból takarítsa ki a kutat. * Fiatal uraknak és hölgyeknek ajánlom jelen soraimat. Tudnivaló, hogy illetlen dolog ha fiatal ember egy egy kisasszonynak levelezőlapot küld, bár tudnivaló, hogy erre nem sokat adunk. De azért mégis zsenirozva érzi magát a hölgy, ha bizalmas megjegyzések vannak a lapon, mert bizalmasságot még mindig nem enged meg az etiquette idegenek kö-

TARCSA.

Fényes utca sarkán...

Fényes utca sarkán
Gasdag, rakott bolt van,
Meleg téli ruhát
Árúlnak a boltban . . .

Ott, az utca-sarkon
Didereg az árva,
Várja: talán akad,
Less a ki megszánya . . .

Naphoszanta vessen
Ki olcsót, ki drágát,
De észre sem veszik
Az utszéli árvát . . .

Sohajtvá tekintget
Be a fényes boltba:
„Istenem ha nekem,
Édes apám volna! . . .

Baka Elek.

Örökség.

— Versek a falunkból. —
Halálakor édes apám
Örökséget hagyott reám:
Többek közt egy tollból állott . . .
Szegény! gondolkozni látott!

„Egyébb vagyon, mit rád hagyok
Hamar elmegy, — szegény vagyok,
Ez megmarad, csak el ne hadd:
Becsülettel kenyeret ad!

Baka Elek.

Paraszt-szív.

— A „Debreczen-Nagyv. Értésítő” eredeti tárczája —
Irta: ifj. Széll István.
Gerő Mihály uram volt a legvagyonosabb ember a faluban. Nagy kiterjedésű portája szomszédos volt a község iskolájával, mi az ő jószívűségéből lett oda építve a paróchia mellé. Elbeszélésünk idejében lehetett ugy ötvenöt-ötvennyolcz éves. Deresedő bajuszán már tíz-husz lépésről észre lehetett venni a vastagon rá kent fekete pomádét, mi mindenestre arra vallott, hogy Gerő Mihály uram is azok közé az „öreg ember nem vén ember”-ek közé tartozott, kik hajlott koruk daczára is büszkék a férfi voltukra. Máskülömben özvegy ember volt, de a leghamisabb fajtából. Daczára annak, hogy egyetlen fia a Laczi idestova betöltötte a huszonöt évet, mindig azt bangoztatta, hogy legközelebb megnősül, s hozzá tizenhét évesnél öregebb leányt nem vezet az oltárhoz. Alig akadt ember, ki tréfának ne vette volna az öreg szavait. Egyedül csak Gerő uram vette azt komolyan, ki nemsokára be is váltotta ígkrétét. Történt ugyanis egy márczius reggelen, hogy a Gerő Mihály háza előtt csengős-bongós, felbokré-tázott bántas lovak, s szekerek állottak, majd erre is arra is lehetett hallani sugást, bugást, hogy az öreg Gerő házasondik. És ez igaz is volt. Gerő uram

csak ugyan házasodott, fényes tanujelét adva ez által annak, hogy szavával nem szokott játszani. A boldog mátká ugyanis, a bogár fekete szemű Csipkés Tercsa még alig mult tizenhét éves. Nem tudhatni mért adta fejet arra, hogy szerelmével a nálla sokkal idősebb Gerő Mihályt boldogítsa. Ha éppen minden áron férjhez akart menni, nem egy két fiatal legény akadt volna olyan, ki örömmel mondott volna bucsut kezéért a legényéletnek. Bizony furcsa egy lagzi volt az. A faluban egyébről sem beszéltek csak a Gerő uram házasságáról. Peregetek is a rossz nyelvek megszakítás nélkül. Peldául a templomzugi malmosné olyasmit sugdosott a meghittebb atyafiak között, hogy az egész házasság egyelőre kigondolt bosszu műve. A Csipkés Tercsának ugyanis titokban viszonya volt a Gerő Mihály fiával Laczival, ki teljesen bele volt bolondulva a szép leányba. Igen de a Csipkés Tercsának hamis volt még a zuzája is, mert még nagyobb titokban a fiatal Virág Pali földbirtokossal értett egyet. Lehet hogy ezt tudta meg Gerő Laczi, mert egyszer csak végleg szakított a Tercsával, sőt kerülte hogy ne is találkozzék vele. Mult nyáron a fiatal Virág Pali hirtelen meghalt. Ettől a percztől kezdve a Tercsa szíve újra a Gerő Laczi után vágyott. — de hiába. Gerő Laczi többet rá se nézett, hanem jól kimulatva magát elvette a Szunyog Márton főbíró fogadott leányát Boriskát. Mikor Csipkés Tercsa ezt meghallotta, napokig nem jött ki a házból. Sirt, átkozta magát, majd mást gondolva újra a régi csábító vigkedvű leányt is, hogy hogy nem hálójába kerítette az öreg Gerőt.

Ugy beszélte sugdosta ezt a pergő nyelvéről ismert Malmosné s lehet, hogy igazat is mondott. * * * Megtörtént a házasság. Gerő Mihály oltárhoz vezette a szép Csipkés Tercsát, ki édes mázos a tavak kíséretében esküdözött sirigtartó hűséget az öreg Gerőnek. Az öreg Gerő pedig vakon hitt a szép asszony szavainak s nagy boldogsága között nem vette észre azt a pillantást, mit felesége és fia váltottak ha olykor-olykor együtt voltak. Mig a fiatal Gerő megvetéssel nézett a törvényt szerinti fiatal mostobájára, az addig olyan fájdalmas, epedő tekintettel nézett ő reá, hogy bárki észrevehette volna azt, hogy szíve mélyéből irigylit azt a boldogságot, melyet a fiatal Gerő a főbíró árvája mellett feltalált. Teltek az idők. Pár hónap mulva már az öreg Gerő igazán öreg lett. Bajusza, haja teljesen ősz lett. Nem tündött ő már a csaló látszat fedő szereivel. Régi jó kedve is oda lett. Mondhatni kerülte az embereket. Hetekig nem hagyta el portáját, hanem rendszerint ott üldögélt az udvarán levő akáczosok alatt, tenyerébe hajtotta ősz fejét. A rossz nyelveknek nem kellett egyébb. Ujra felhallatszik a titkos sugdosás, hogy: az öreg Gerőnél nincsen boldogtalanabb ember, mert a féltékenység kigyója úzi hajta szüntelenül. Az öreg Gerő Mihály csakugyan féltékeny volt. Felesége és közte napirenden volt az összeszóllalkozás. Bántotta az öreget azon kívül az is, hogy egyetlen fia házassága óta szinte kerül a házá. Két hétben ha egyszer ment haza, akkor is csak úgy futólag. Feltűnt az öregnek azonkívül az is, hogy mig fia még háza táját is kerüli, addig feleségének minden második szava a Laczi nevé volt.

Kardos László

Kossuth-utczai első rendű nagykereskedése a legjobb bevásárlási hely, mivel csakis a legjobb minőségű áru szolgáltatit és a mi bizonyítja az olcsó árt **határozott áron**. Főbb cikkek a következők: valódi czérna vásznak, Rumburgi Kreas gyölesok, Kardos-vászon, havasi gyöles vagy csikos vászon, asztalneműek, törülközők, zsebkendők, paplanok, szőnyegek, függönyök. 11—50.

zött. De megengedi a bátya és huga közt. Tehát a tanács ez:

Kövessék uraim és hölgyeim az én példámát a ki így szólítom meg a levélen őt: Édes szép hügocska!

Persze variálni lehet.

S ez alatt a szür alatt sok minden elfér. Nem csak szók, hanem cs... is.

Zsiga.

VIDÉKI HIREK.

— **A postamester büne.** Egyházasközpén, nagy feltűnést keltett Kajdócsy Ernő ottani postamester letartóztatása. A váratlan rovacsolásnál 1238 ft hiányt állapítottak meg. Mentségére azt adta elő, hogy neje betegsége alatt apránként keletkezett hiányok az összeghez, mert a kis postamesterfizetéséből nem tudott megélni.

— **A pestis.** Adelaideben tegnap öt pestis-gyanús megbetegedés fordult elő. Sidneiből jelentik, hogy ott ismét egy halálozás és két megbetegedés fordult elő, nyilván pestis következtében.

— **Katasztrófa a Dunán.** A kalocsai vásárról visszatért emberek kompon akartak átjutni a Dunán Paksra. A kompbérlő a viharos időjárás miatt csak hosszas rábeszélés után teljesítette a vásárosok kérését. Alig ért a kom a folyó közepé felé, mikor a nagy vihar a kompot felfordította, melynek összes utasai, huszonötön a vízbe fulltak. Mentésről szó sem lehetett és csak az evezős tudott a partra kiuszni. Megemlítésre méltó, hogy a Duna ugyanazon helyen évekként ezelőtt már óriási szerencsétlenség érte a hazatérő paksi utasokat.

— **Meglopott kereskedő.** Spitz Mór kereskedő a napokban a budapest-szatmári vonaton utazott. Elálmosodván, lefeküdt és elaludt. De szörnyű valóságba ébredt. Hiányzott tőle kabátja, melynek zsebében 40 ezer korona értékű váltó és egy 40 100 kor. értékű kötelezvény is volt. A tettest Virágh Károly kabai illetőségű kubikos személyben a rendőrség kinyomozta s letartóztatta.

— **Leányrablás.** Bácskában, különösen a szerbek között, még mindig divik a leányrablás. Egyszerre két helyről is kapunk tudósítást. Tovarísován Popov Sokát, a falu legszebb leányát, elrabolta Vlavkov Iza szerb legény. Mikor javában beszélgettek az utcán, a legény társai feltették a leányt egy kocsihoz és elvitték. A szerelmes párt másnap megtalálták a csendőrok a bukini erdőben. Bácsföldváron pedig Zárity Emilát elrabolta Erdelyan Miksa és öt napig magánál tartotta.

— **Eladott feleség.** Balogh Bálint temerini lakos úgy gondolkodott, ha már kifogyott az aprópénz is, nem marad más hátra, minthogy az asszonyt is pénzzé kell váltani. Elment a Két csillag kocsmába s ott panaszkodva beszélt el, hogy mi az ő nagy baja. Varga Ferencz mosolyogva jegyezte meg, hogy segít ő a baján, ha akarja; megveszi a feleségét kerek 300 koronáért. Nagy mulatozást csaptak erre s Varga ki is fizette a 300 koronát, csak hogy az is csakhamar eluszott a többi után. Az asszony, amikor értesült az esetről, beállott Varga Ferenczhez, hogy ő ezental már csak nála fog lakni, mert hogy őt eladta neki az ura. Férje azután hiába igyekezett kapacitálni a ki-

kapós asszonyt, aki kerekén kijelentette, hogy ő bizony nem megy haza. A férj most a bíróság utján kéri vissza a feleségét.

HÍREK.

— **Stefánia esküvője.** Stefánia főhercegnő e hó 22-én esküdtött örök hűséget jegyesének Lónyay Elemér grófnak a miramsrei kastélyban. Az esküvő szűkebb körben folyt le.

— **József napja.** Hétfőn ünnepelték névnapjukat a Józsefek, melynek szép tavaszi idő kedvezett. Városunk Józsefei is bőven kivették részüket a gratulációkból. Szabó József főszámvevő, Aranyossy József, Péter József, Kupás József, Weisz József, Zvák József, Fritsch József és Löw József hirlapíróársunk sok-sok gratulációt kaptak.

— **Magyar szarvasmarha a párisi kiállításon.** Lukács Béla kormánybiztos táviratilag tudatta a földművelésügyi miniszterrel, hogy Dupuy francia földművelésügyi minisztertől nyert értesülés szerint a magyar szarvasmarhát a párisi világkiállításon befogadják bocsátani. Darányi földművelésügyi miniszter azonnal intézkedett, hogy azok a gazdák, a kik állatokat a kiállításra bejelentettek az előkészületeket megtegyék.

— **Első esküdtészi tárgyalás.** A helybeli kir. törvényszéknél e hó 20-án volt az új bünyvadi eljárás értelmében az első esküdtészi tárgyalás, melyen nagy közönség volt jelen. Az elnöki széket Szűcs Miklós törv. elnök töltötte be; szavazóbírák voltak Szőke István dr. és Hoffmann József. Az elnök szép beszéddel nyújtotta meg a tárgyalást. Utána a kir. ügyész, majd Márk Endre kamarai elnök s végül Körössy Kálmán dr. beszélt a védelem részéről. — Ezután kezdetét vette a tárgyalás, Kuti Gábor, hadházi legény állott bírái elé szándékos emberöléssel vádolva. A jöképű legény Fekete Sándor nevű legénytársát a mult évben egy ütötte fejbe egy súlyos bottal, hogy az a kapott sérülésbe másnap belehalt. Huszonhét esküdt volt behiva, kik közül tizenkettőt sorsoltak ki. A tárgyalást, tanuk kihallgatása orvosi szakértői vélemény s az ügyész és védő beszéde után este hat óra után rekesztette be az elnök s az esküdték által hozott verdikt alapján Kuti Gábort halálotkozó súlyos testi sértés vétsége miatt három évi fegyházra ítélte.

— **Öngyilkosság.** Kis-Bárádon mint ottani levelezőnk írja özv. Dolovecz Mártonné felakasztotta magát s mire családja észrevette öngyilkosságát, már halva volt. Tettét buskomorságból, vagy mások szerint hosszas betegsége miatt követte el.

— **Érdekes esküdtészi tárgyalás** tartott folyó hó 22-én, Csütörtökön a debreczeni kir. törvényszék előtt. Rablás és súlyos testi sértés büntetvével vádolt Kis Gábor állott az esküdtészi, előtt, a kit azonban Dr. Nyiri Ernő ügyvéd védősége után az esküdték egyhangulag felmentettek, és a vádlottat azonnal szabadon bocsátották.

— **Az iparhatósági megbizottak intézményének reformja.** A kereskedők és iparosok köréből sok panasza hangzott fel a miatt, hogy az iparhatósági megbizottak intézménye nagy terhet rótt rájuk, működésük azonban a gyakorlatban nem érvényesül kellőképp, a mi e különben kitünő

intézmény további fentartását mai formájában iluzóriussá teszi. Ez okból a kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy az iparörvény most folyamatban levő módosításának előkészítése alkalmával a szóban forgó intézmény átalakítását is tervbe veszi. Tekintettel arra, hogy az iparügyi közigazgatásban nem mellőzhető az iparosok, kereskedők önkormányzati közreműködése, a miniszter ezt az intézményt továbbra is fentartani óhajtja de az iparhatósági megbizottakat fel akarja menteni azoknak a feladatoknak teljesítése alól, melyek végzése részint iparukban való elfoglaltságuk miatt részint általában megfelelni nem képesek, a hatáskörükben megmaradó teendők végzését pedig megkönnyíteni szándékozik s olyan önkormányzati szervvé akarja ezt az intézményt átalakítani, melynek véleménye, illetve közreműködése az első fokú iparhatóságok tevékenységét hatályosabbá teszi. A miniszter felhívta az iparegyesületet, hogy e cél elérése végett terjessze azokat a javaslatokat, s mely megvalósítása az egyesület véleménye szerint az intézmény helyes átalakításánál kívánatosnak mutatkozik.

— **Görög katolikus templom;** A Debreczenben lakó görög katolikusok templomhelyért folyamodtak a városi tanácshoz, kérve, hogy lehetőleg a dohánybevaltó hivatal mellett levő területből mérjenek ki e célra. Valószínűnek látszik, hogy kérésük teljesülni fog.

— **A Telegdy-pályázat.** A Csokonai-Kör a Telegdy-pályázat döntése ügyében e hó 24-én diszultést tartott, mely alkalommal nyilvánosan kihirdették, hogy a 800 korona pályadíjat Lovassy Andor nyerte meg „Kis püspök” című vigjátékával. Egyben át is adták szerzőnek a pályadíjat. Színházi előadás után banket volt az Angol-királynő szállóban.

— **A „Petőfi-dalkör”** márczius 15-én tartott ünnepélye alkalmával a következő felül fizetések történtek a zászlóalap javára: Komlóssy Árhúr 5 korona, Dr. Sz. Nagy Kálmán 4 korona, Bálint Jánosné 4 korona, ifj. Pető György 3 korona, Dr. Kola János 3 korona, Dr. Kéry István (Budapest) 3 korona, Oláh Károly tanácsnok. Szabó Kálmán v. aljegyző, Ember Lajos, Békési András, özv. Kübecker Dávidné, Bróly Henrik, Pospisch Géza, Fröhlich Venczelné Kiss Miklósné, özvegy Tóth Ferenczné, Biczó Gyula, Latinki János, Bartha Gábor id. Király Ferencz, Koroknai Lajos, Tólnai Lajos, Kántor István, Oláh N., Dr. Tüdös János és Dr. Varga Lajos 2—2 korona özv. Bodó Sámuelné, Bácsi Andrásné, Leukei Antalné, Köbl Györgyné, Szabó Pál, Gramatic Ferencz, Pető Ferencz, Szatmári Ferencz, Magacsi János és N. N. 1—1 korona, Debreczeni Lajos 20 fillér és végül Heykál Ede 10 korona összesen 82 korona és 20 fillér. Ezen összeg az eddigi zászló alap 1140 korona 32 fillérhez csatolotván, a dalkör zászló alapja ez idő szerint 1224 korona és 52 fillér képez. Fogadják a t. felülfizetők a dalkör nevében leghálásabb köszönetet. Debreczen 1900 márcz. 20. Nagy Ferencz pénztárnok.

— **Tűz a törvényszéknél.** Csütörtök este félhét órakor a törvényszéki fogház tetőzete kigyuladt s déli részének mintegy harmincz méter tetőzete lángborult. A tüzet legelőbb is a második emelet czelláiba zárt női foglyok vették észre

s értesítették az öröket. A padláson levő sokféle rabunka is megsemmisült. A tüzet csak tizenegy óra után tudták elfojtani. Kár nincs, mert minden biztosítva volt.

KÉRÁY ELZA. Ellobbant egy ideális élet: Kéráry Elza, a fővárosi és vidéki lapok jónevű író-nője—meghalt, milyen rövid hir, s mégis mennyi bánat fog el tőle, a mi bánatunk, kik őt mienknek vallhattuk.

Kegyetlen a halál, de igaz. Ő az Isten örök ifju szép leánya, ki homlokán csókolja azt, a kit magának eljegyez s eljön érte hívásra és a nélkül. Ő érte is eljött, gyantatlanul. Mikor a Muzsá-uak áldozott a Szépirodalom oltárán, nemcs szivét rive áldoztatnak és mágasztos lelkét. Így, akkor lepte meg a halál. S a muzsa elszomorodott, hogy egy rajongó papnőjét elvesziti; de megnyugodott, mikor a mindent megsemmisítő halál ezt mondta: „Engedd nekem őt. En jobban szeretem. Tied csak egy röpke életben lehetett, míg én a hova elviendem, ott örökre fog élni: az égben...”

És elvitte. Csak a rávaló emékeztést hagyta itt, meg egy sirhantot a nagy-enyedi temetőben. Oh, hogy ennek így kellett lenni...

Kedves halott, isten veled... (o.)

— **A régi bélyegek érvényességének meghosszabbítása.** A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, amelyben az oszt-rák értékű régi levéljegyek, valamint mult január hónap elején forgalmon kívül nem helyezett egyéb régi postai értékczikkék érvényességének idő-jét ez év szeptember 30-ig meghosszabbítja. Ennélfogva a krajczárban számított levélbélyegek és levelező-lapok még szeptember végéig használhatók.

— **Táncvizgalm.** A m. kir. debreczeni 3. honvéd gyalogezred törzsmesterei és őrmesterei „a debreczeni népkönyha javára” 1900 évi Márczius hó 31-én a „Margit” fürdő disztermében zártkörű táncvizgalmat rendeznek. Belépti díj: személy jegy 2 korona, család-jegy (3 személyre) 4 korona. Kezdeté este 8 órakor. A zenét Kis Béla jól szerzett zenekara szolgáltatja. A sikerültnék ígérkező táncvizgalmra felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Sirbontók.** A Ráday család péczeli sirboltját a napokban ismeretlen tettesek földülták. Szentségtelen kezekkel felszakították a koporsókat s a rég porladó csontoknak sem kegyelmeztek. A szétrombolt koporsók közt van a tudós koporsója is. A hallatlan gaztett elkövetőit erélyesen nyomozza a péczeli rendőrség.

— **Equitable** egyesült államokbeli életbiztosító társaság, alapított 1859-ben. Kivonat az 1899 évi Jelentésekből. Budapest febr. 12-én.

Vagyon az 1800. év végén Kor.	1.400.956.430
Felesleg	305.587.385
Összbevétel az 1899. évben	269.391.000
Kötvénybirtokosoknak kifizetett az 1899. évben	120.537.705
Új üzlet az 1899. évben	1.016.509.160
Biztosítási állag az 1899. év végén	5.272.082.110
Kötvénybirtokosoknak az intézet fennállása óta kifizetett	1.515.953.650

Az adatakat úgy az élet-, mint a járadék-biztosítás minden formájára a legolcsóbb díjtételek s legkedvezőbb feltételek mellett elfogad a magyarországi igazgatóság. Budapest, VI. Váci-körut 35. Tekintélyes képviselők az ország bármely részében alkalmazhatnák. 1—3.

* **A régi jó idöket** oly szivesen magasztaljuk és igen gyakran teljes joggal. Nevezetesen egyszerűbb igények és természetesebb táplálkozásai módban bizonyára felülmultak bennünket! Mi minden támadja meg újabb időben idegeinket! Főlötte pedig a folyton emelkedő alkoholikus és ideizgató italok élvezete! Szorgosan ajánlható tehát, ennek az ártalmas befolyásnak legalább tehetség szerint előbe vágni és nevezetesen az oly általánosan szokássá vált bakbávé élvezetnek is a bakbávének keverése által, félig Kathreiner-féle Kneipp malátakávéval, hogy itt azt az egészségnék üdvössé tegyük. Általánosan ismert dolog, hogy ezáltal kellemes és jóízű kávéitalt nyerünk, a mely az idegekre csajapítóan és erősítően hat, legalább figyelmen kívül hagyania nem szabadna senkinek sem, különösen nem szabadna egyetlen egy háziasszonynak sem késnie, ezt az egészséges honi Kathreiner-féle Kneipp malátakávé, az ismert eredeti csomagokban, családjának üdvére, háztartásába bevezetni és állandóan használni.

* **Tisztelet az érdemnek!** Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neukirchenben, Bécs mellett, 1897. augusztus 11-ről Altonából a következőket írják: Már 70 éves vagyok és 10 év óta izületi csúz és aranyér daganatokban szenvedtem és nem tudtam segítséget találni. Csupán a Wilhelm-féle „Köszvényés csúz elleni vértisztító tea” szabadított meg három hét alatt szenvedéseimtől. Köszönetet mondok tehát önnek meg a grófnaknak, kinek figyelmeztetésére az újságban olvastam, teljes tisztelettel: Ackerman Keresztély magánzó. Altona, Hamburg mellett Reichenstrasse 6. — Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerésztárában.

* **A Horgony-Pain-Expeller** igazi népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájás-

Kimondhatatlan kétség gyötörte az öreg Gerő Mihályt. Öreg szívének még minden megmaradt hevével szerette azt a csábítóan szép asszonyt, kihez hiába volt a tulságig gyöngéd, kinek azért napokig nem volt egy nyájas szava hozzá.

Hiába említette előtte azt a régi esküt, hiába vetette szemébe azt a jöletét melybe ő utánna jutott, hiába volt minden Csipkés Tercsa szinte undorral nézett az öszbe vegyült öreg emberre, ki pedig a porból emelte volt fel őtet az elhagyott szegény leányt.

* * *

Szomorú eset színhelye lett az öreg Gerő Mihály portája. A tágas udvar tele volt emberrel, kik halvány arccsal kérdőleg néztek egymásra. Nem az utca felől eső szobában összevasalt kezekkel ült egy széken az öreg Gerő, míg két feltűzött szoronyu csendor a Csipkés Tercsa véres hulláját emelte fel a földről.

— Nem tudom kitehette, ki fosztott meg tőlle, szölt tompa hangon az öreg Gerő, s könyyezve nézett feleségére, kinek homlokán óriási ütött seb táböngött.

— Hiába minden tagadás, szölt vissza fordulva az egyik csendör. A véres fejse itt feküdt a földön, az pedig a saját tulajdona öregem.

— Nem öltem meg, Istenemre nem öltem meg, zokogott fel az öreg Gerő, s oda tántorgott felesége véres teteméhez. Rá akart borulni, de a csendörök vissza tartották.

— Késő a bünbánás, — szölt az előbbi csendör. Megölte, mert féltékeny volt reá.

— Esküszöm, hogy ártatlan vagyok, — kiáltott fel az öreg Gerő összekulcsolt kezekkel.

— Előre! hangzott fel a csendörök kiméletlen parancsoló hangja, Gerő Mihály támolygó léptekkel indult kifelé. A kíváncsi tömeg szó nélkül engedett helyet a szomorú menetnek.

Mikor az öreg Gerő Mihály az udvarra érte a falubeli emberek ismerős arcát megpillantotta, halvány, fakó arca bíbor veres lett. Esküre emelt képpel kiáltotta t bálmuló tömeg fele:

— Nem én vagyok a gyilkos... verje meg az Is...

Nem fejezhette be szavait, mert a kapun a saját fia tántorgott az udvarra.

A máskülömben üde piros arcu fiatal Gerő halott sápadt volt. Haja összekuszálva, szemének tekintete révedezve tapadt édes atyja összevasalt kezére, ruhája, keze vér foltos volt. Mikor a csendörökhöz ért, atyjára mutatva így szölt:

— Vegyék le a billincset édes apámról, a gyilkos én vagyok.

Mindenkinek ajakáról a megdöbbenés „ah”-ja hangzott el. Az öreg Gerő pedig párszor megtántorodott, majd szó nélkül összerogyott.

A fiatal Gerő minden hang nélkül türte, hogy édesapja kezéről az ő kezere rakják a billincset. Arczának egyetlen vonása se rándult meg, csak akkor tört fel kebléből halk zokogásszerű sóhaly; mikor tekintete elalélt öreg atyjára esett.

Mikor a csendörök vallatóra fogták nyugodt, remegés nélküli hangon adta meg a választ:

— Igen én öltem meg azt az asszonyt. Valamikor régen én is szerettem őt, de megcsalt. Nem emeltem érte reá kezét, de hogy a saját édes apámat is megcsalta, azt nem tudtam eltűrni.

Aztán elbeszélte a szomorú esetet részletesen.

— Csöndes nyári alkony volt. Édes apám nem volt ide haza, a közeli falvak egyikében volt

községi ügyben. Esti harangozáskor épen haza fele tartottam... Utam az édes apám háza előtt vitt el... Mäskor messziről elkerültem azt a házat de akkor valami titkos, szokatlan belső érzés vonzott arra... Oda érve egy hosszú fájdalmas tekintetet vettem édes atyám házára, honnan végleg szám üzött az a csalfa lélek. Tekintetem véletlenül az ablakra esett... Benn a szobában világos volt... A föltre csuszott függöny mellett hëzagon benézve olyan láttam, mi minden véretem az agyamba kergette. Ott ült egy ismeretlen ember ölében... Iszonyu düh velt rajtam eröt... Eszemet elvesztettem... Pillanat alatt az udvarra ugrottam... az ajtó nyitva volt. Felkapva az ajtó sarkához támasztott fejszét oda rohantam hozzá s aztán... aztán nem ott a más ölébe többit az az asszony.

* * *

Ott ül a fiatal Gerő az illavai fegyház földalatti börtönében. Durva darócz ruha fedi karcsu alakját, arca a börtön büzhödöt levegőjétől viasz-sárga. Ha megunja az ülést, lassu léptekkel méri végig a keskeny czellát, majd végig fekszik a kemény festetlen deszka padon, s úgy mereng a mul-tak felett.

Nem lebben el ajakáról egyetlen sóhaj sem, csak a szive sajog olykor, ha az a jó öreg ember, vagy az a halvány arcu főbíró árva jut eszébe.

A börtön felügyelőnél pedig minden félévben egyszer megjelenik egy görnyedt ösz alak, egy fekete ruhába öltözött sápadt arcu fiatal asszony karjára támaszkodva s köhécselve gyöngö hangon mondja:

— Szegény jó fiamat akarom megnézni.

2565
1900**H i r d e t m é n y.**

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező Ispotály-utczai 19. sorszámú telek árverésen eladására a 16,402/99 számmal 1900 február 28-ik napjára kitűzött árverés a f. év Május 31-ik napjára halasztatott el, a mely napon az árverés d. e. 9 órakor a városház nagytermében, a számvevőségnél megtekinthető feltételek mellett fog megtartatni.

Kikiáltási ár 5150, azaz ötezerezegyszázötven korona, a melynek 10%-át tartoznak árverelő az árvereltető bizottság kezéhez letenni.

Kelt Debreczenben 1900 márczius 1-én.

2—2 (66)

A városi Tanács.2471
1900**Árverési hirdetmény.**

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a debreczeni I-só számú telekjákvben 10,533. hrsz. a fölvet „gubások kallója“ elnevezéssel hívott, mintegy 9 holdnyi ujosztású föld közgyűlési határozat értelmében nyilvános árverésen eladatni fog.

Az árverések a f. 1900 év Áprillius hó 18-ik napjának délelőtti 9 órájára a városháza nagy termébe tüzetett ki.

Az árverési feltételek a számvevőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverelő bizottság kezéhez készpénzben bánt pénzül letenni.

Debreczen 1900 Márczius 12.

(1—3.)

A városi Tanács.306
1900**Pályázati hirdetmény.**

A debreczeni ipartestületnél évi 600 korona fizetéssel rendszeresített kézbesítő állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázók felhivatunk, hogy saját kezűleg irt és aláírt — életkort, foglalkozást és egészségi állapotot igazoló okmányokkal felszerelt — kérvényeiket **folyó 1900. évi márczius hó 27-én déli 12 óráig** az ipartestület iktató-hivatalába annyival bizonyosabban adják be, mert elkésztett érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kézkesítő csak debreczeni illetőségű iparos lehet s megválasztatása esetén köteles lesz állását 14 nap alatt elfoglalni.

Debreczen, 1900 márczius hó 20-án.

Tóth Kálmán sk.

ipartestületi elnök.

1—1.

Klein testvérek első közvetítő és tudakozó intézete.

Gróf Dégenfeld-tér 3. sz. (ezelőtt Rózsa-tér).
156-dik számú telefon állomás.

Eladó szántóföld. Az Ondódon 10 hold 1300 □ öl terjedelmű — legkötőbb minőségű szántóföld, a rajta levő tanyával (2 szoba, konyha), gazdasági épületekkel együtt eladó. — Tudakozódhatni telőle Klein testvérek irodájában.

Okleveles gépész, első rendű okmányokkal, szeszgyár, gőzmalom, uradalomba alkalmazást keres, magyar, német és szláv nyelvet is beszél.

Fűszer-üzlet vidéken, kedvező feltételek mellett eladó. — Értekezhetni Klein testvérek irodájában.

Gyermektelen házaspár jó — hosszas bizonylatokkal — mint *felügyelő, gazdaságban, furaklárban,* vagy mint *házmester* — állomást keres.

Eladó szőlő. A Csapó-kertben 600 □ öl szőlő, olcsó árban, eladó. — Értekezhetni Klein testvérek intézetében. 838

Elarusító — pénztárosnő vagy hasonló foglalkozást keres egy tisztességes, művelt leány. 514.

Egy utczai szoba előszobával, kamrával együtt bérbeadó. 516.

Bádogos vagy égő, légszesz lámpa szerelő üzlet eladó, vagy a bolthelyiség áruval együtt kedvező feltételek mellett átadandó. Értekezhetni a Klein testvérek intézetében. 383.

Három szoba, konyha hozzátartozókkal együtt Május 1-től kiadó. A lakosztály a Burgondia részen van, az udvarban jó ivó víz van. 2048.

Az ezen rovatokban közlötték iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 50 fillér előleges lefizetése mellett, felvesz és közzétesz.

Eladó volt szőlőföld. A Vargakertben egy darab szőlőföld négyszögölenként eladó vagy kiadó, vetemény- vagy dinnyeföldnek s alkalmas. Értekezhetni Klein irodájában. (992.)

Kulcsár vagy gazdasági felügyelői állást elfogad egy középkorú 300 frt kaucezióval rendelkező keresztény ember. 821

Eladó ház bormérő joggal a Csapó-utczai részen, mely áll 5 szoba, 2 konyha, kamara és a hozzátartozókból. Értekezhetni Klein testvérek intézetében. 511.

A collegium környékén egy jó karban levő, 300 frtot jövedelmező ház eladó. Bővebbet Klein testvérek irodájában

Eladó ujonnan épült ház, — Szent Anna utca végén, mely tartalmaz 2 szoba, konyhát, a hozzátartozókkal. Ára: 1800 frt. Értekezhetni Klein testvérek tudakozó intézetében.

Vásártéren négy vagy öt szobás lakás, istállóval, felszerrel együtt eladó. 485.

Cselédek, mindkét nemből, jó bizonylatokkal, megbízhatók Klein testvérek irodájában kaphatók.

Két lakás kiadó Péterfiai részen 3—4 szoba és hozzátartozókkal.

Eladó szőlő. Uj Létán két hold 8 éves ültetésű szőlő, gyümölcsössel eladó. — Értekezhetni ugyanott a Klein testvérek irodájában. 811.

Bába — képezett, ügyes, fiatal vidéki mezőváros vagy falun alkalmazást keres.

2675
1900**Árverési hirdetmény.**

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a debreczeni I. számú tlkjkvben 7354. h. sz. a. fölvet és a **Vay-féle ház után** kiosztott 15 hold 1395 □ öl ondódi föld közgyűlési határozat értelmében nyilvános árverésen eladatni fog.

Az árverés határidejéül 1900. évi **Április hó 18-dik napjának délelőtti 9 órája** a városház nagytanácstermébe tüzetett ki.

Az árverési feltételek a számvevőségnél, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben bánt pénzül az árverelő bizottság kezéhez letenni.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1900 márczius 12-én tartott üléséből.

2—3. (67)

A városi Tanács.

Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi-utczában.

Ezen vállalat kitünően képzett munkavezetés alatt

Nyers- és kimunkált fémöntvények

előállítására mellett a gépészet minden ágát műveli.

A legkényesebb géprészeket — bármely anyagból legyenek — helyben, maga állítja elő.

Gazdasági- és ipargépek

szakszerei javítását gyorsan, pontosan végzi.

Építési, udvar- és istálló berendezési tárgyakkal állandó raktárt tart.

Kütszivattyukat, Kerti fecskendőket, Borsajtót és Szőlőzúzókat gyárt

s ezen cikkek „tökéletes versenyképességért“ a magyarországi műkertészek és kertgazdák V-ik vándor kiállításán *aranyéremmel lett kitüntetve.*

Vállal továbbá minden vasszerkezeti

kazán- és műkovács munkákat vaskerítések készítését.

Mint hogy pedig hivatalnokkara, viszonteladói, utazóügynökei nincsenek és közbenjárókat nem díjaz, az olcsó Üzemű nagybani gyártás és első kéztől való beszerzés minden előnyét maguk a megrendelők élvezhetik!

Alapítatott 1843.

Carl Kuhn és társa Bécs

Gyáriraktár: I. Stefansplatz 6.

ajánlják:

J. Klaps-tollait

EF-, F-, M-, B és

BF-hegyűeket

Kapható minden jobb papírkereskedésben.

A magas cs. és kir. törvényszék 1890 október 14 ik 3130. számú végzése szerint csakis minket illet „J. Klaps-Feder“ használati joga, használhatása. 8—12.

Szőlővessző-eladás.

A méltóságos gróf Degenfeld József és Dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező

Erzsébet szőlő-telepen

az alább jegyzékelt kiváló minőségű, tökéletesen fajtiszta szőlő-vesszők tavaszi szállításra eladók.

I. Gyökeres:

Olasz rizling . . . . . 86000 drb.
Kadarka . . . . . 50000 "

II. Sima:

Olasz rizling . . . . . 150000 drb.
Kövi dinka . . . . . 90000 "
Opórtó . . . . . 20000 "
Nagyburgundi . . . . . 50000 "
Kadarka . . . . . 80000 "
Fehér chasselas . . . . . 20000 "
Öldi silváni . . . . . 10000 "

Bővebb felvilágosítást nyújt

az Erzsébet szőlő-telep kezelősége.

1—2.

Iroda Debreczenben, Kossuth-utca 32. szám.

Ausztria-Magyarországban szab. bejelentve.

A kinek szép bajusza nincs!

az használja csupán a
hires Hajdusági pedrót,

mely egyedüli legjobb bajusznövesztő és hajuszapoló, az összes eddigi bajuszpedrők között. A bajuszt szép állásban tartja, nem töri, nem tépi ki és sohasem keményedik meg. A legjobb növényi anyagokból készül, terpenint nem tartalmaz. Kellemes illatú és sohasem avasodik meg.

Kapható az országban mindenütt! Gyógyszertárakban és üzletekben, fehér és barna színben, gyönyörű dobozban, kis doboz 10 kr., nagy doboz 20 kr. Viszont előírásitoknak 33% engedmény.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

H.-Szoboszlón,

Batthyányi-utca 360.

20—52.

A hires Hajdusági pedrót, postán minden nap, pontosan szátküldetik.

Horgony-Pain-Expeller

Liniment Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésként alkalmaztatik köszvény, csúszás, tagszaggyulladás és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; fő raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bertéki utánzat van forgalomban. Mi nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjelövéssel nékül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT ca. és kir. udvari szállítók.

Kufeké gyermeklisztjét

MAGYARORSZÁG, AUSZTRIA, NEMETORSZÁG stb. LEGELJŐ HOZZÁÉRTŐI AJÁLJÁK.
LEGJOBBAN TÁPLÁLJA A GYERMEKET Kapható GYOMOR ÉS BELBETEG GYERMEKEK
TEJHEZ VALÓ LEGJOBB POTLÉK Kapható gyógyszerárakban és drogistáknál KÜFEKE R. WIEN VI/2 ÉTELRENOJENÉL LEGJOBBAN BEVALIK